

2022. szeptember.08.

Diszfágia megítélése nemzetközi szinten

Kovács Andrea¹, Veresné Dr Bálint Márta PhD², Dr Folyovich András PhD³

1 Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Doktori Iskola, Budapest

2 Semmelweis Egyetem Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék, Budapest

3 Semmelweis Egyetem, Elméleti és Transzlációs Orvostudományi Doktori Iskola, Budapest

SEMMELWEIS EGYETEM

Rácz Károly Doktori Iskola Patológia Tudományok

<http://semmelweis.hu>

Stroke & diszfágia
Diszfágia incidencia stroke betegeknél

Diszfágia következményei, szövődményei

Nemzetközi Szakmai ajánlások bemutatása

Multidiszciplináris team szerepe a stroke betegek táplálásterápiájában

STROKE & DISZFÁGIA

stroke akut fázisában a betegek 30-50%-a szenved diszfágiában 1

a betegek többségének 7 napon belül helyreáll a nyelési funkciója 2

11-13% -uk diszfagikus marad 6 hónap után is 1

diszfágia incidencia:

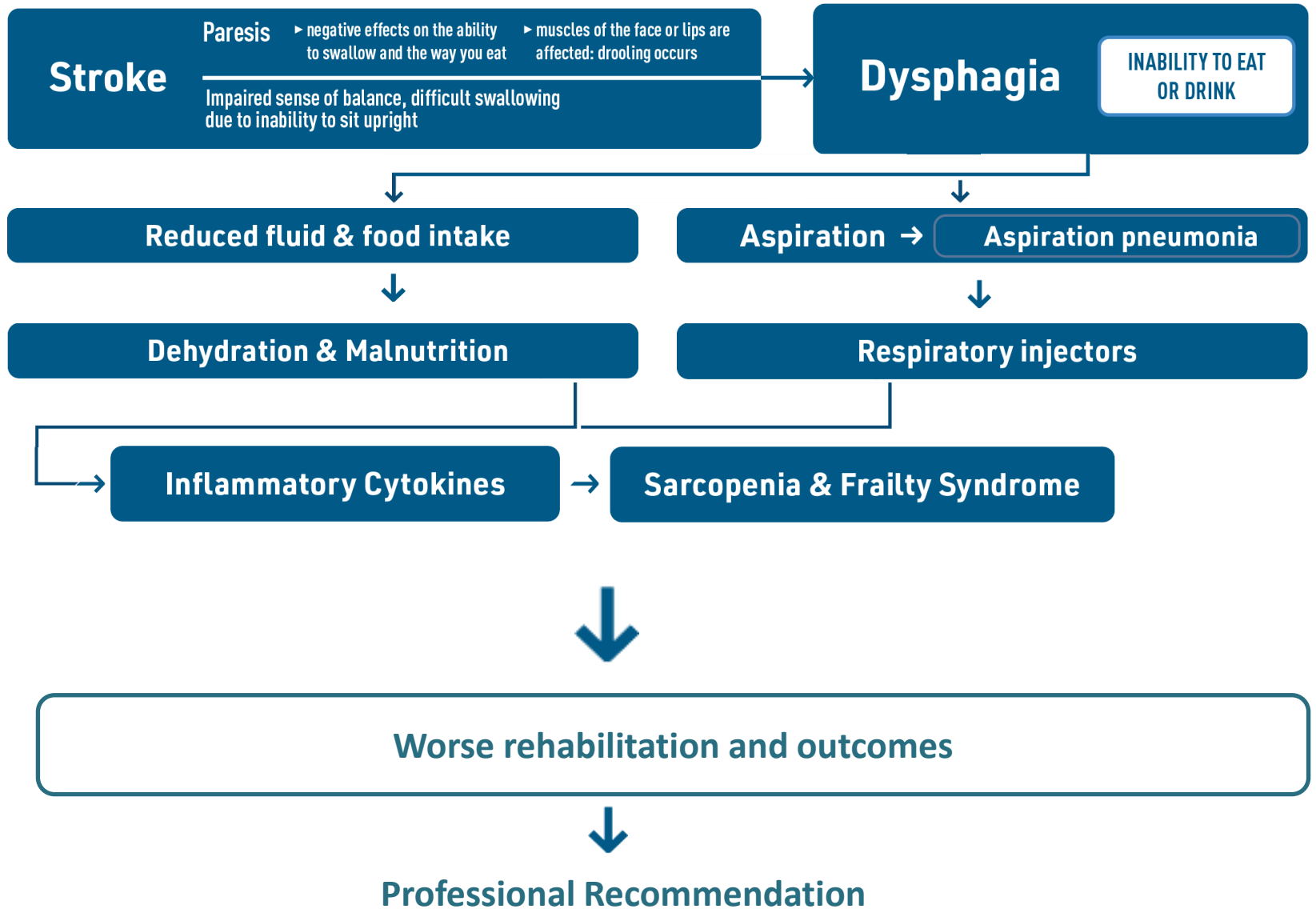
stroke rehabilitáció fázisában: 2-4. hónap: 17%

rehabilitációs centrumokban: 25-60% 1

A diszfágiás stroke túlélők esetében a mortalitás 30%-kal magasabb 1

1. Kovacs , A., Szabo , T. P., & Folyovich , A. (2021). A Covid-19 betegség, a tápláltsági állapot és a dysphagia összefüggései, kiemelten a stroke-betegek esetében . Ideggyógyászati Szemle, 74(11-12), 367-378.

2 Böhme, G: Sprach-, Sprech-, Stimm- und Schluchstörungen Band I. 9. Dysphagie G Fischer, Stuttgart, New York 1997. 262-287), González-Fernández, Marlís et al. "Dysphagia after Stroke: an Overview." *Current physical medicine and rehabilitation reports* vol. 1,3 (2013): 187-196. doi:10.1007/s40141-013-0017-y
Foley NC, Salter KL, Robertson J, et al. Which reported estimate of the prevalence of malnutrition after stroke is valid. *Stroke* 2009; 40: e66–e74)

Nemzetközi Szakmai Irányelvek Stroke betegek táplálásterápiája

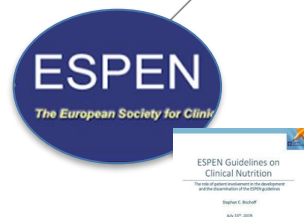
World Gastroenterology Organisation
Global Guidelines Dysphagia Global
Guidelines & Cascades

ESPEN -Clinical Nutrition in the ICU

S1 guideline of the German Society of
Neurology. Diagnosis and treatment of
neurogenic dysphagia

ESPEN guidelines of definition and
terminology of clinical nutrition

World Gastroenterology Organisation
Global Guidelines Dysphagia Global
Guidelines & Cascades

- A stroke-ot követő 3 napon belül a betegek 42-67%-ánál figyelhető meg oropharyngeális dysphagia, ami miatt a stroke a leggyakoribb oka a disfágiának
- Általában a stroke súlyosságával összefügg a disfágia súlyossága
- A kedvezőtlen kimenetel megelőzése érdekében a stroke betegek disfágia szűrése kulcsfontosságú
- Megelőzzük vele az aspirációval és a nem megfelelő táplálék-és folyadék bevitellel járó szövődményeket
- Stroke-ot követő 24 órán belül és a per os bevitel előtt, szűrni kell a disfágiát, mert ez háromszorosára csökkenti a szövődmények kockázatát
- Tartós fogyás és visszatérő mellkasi panaszok, fertőzések esetében sürgős felülvizsgálatra van szükség

ESPEN -Clinical Nutrition in the ICU

Early EN should be performed

- in patients receiving ECMO
- in patients with traumatic brain injury
- in patients with stroke (ischemic or hemorrhagic)
- in patients with spinal cord injury
- in patients with severe acute pancreatitis
- in patients after GI surgery
- in patients after abdominal aortic surgery
- in patients with abdominal trauma when the continuity of the GI tract is confirmed/restored
- in patients receiving neuromuscular blocking agents
- in patients managed in prone position
- in patients with open abdomen
- regardless of the presence of bowel sounds unless bowel ischemia or obstruction is suspected in patients with diarrhea

Grade of recommendation: B – strong consensus (95.83% agreement)

Commentary to recommendations 38-40

- **Korai enterális táplálás:**
 - Traumatikus agysérültek
 - Stroke betegek
- Nem intubált, dysphagiás betegek esetében, **textúra módosított diéta** javasolt
 - Non intubated patients Recommendations 41 In non-intubated patients not reaching the energy target with an oral diet, oral nutritional supplements should be considered first and then EN. Grade of recommendation: GPP e strong consensus (96% agreement) Recommendations 42 In non-intubated patients with dysphagia, texture-adapted food can be considered. If swallowing is proven unsafe, EN should be administered. Grade of recommendation: GPP e strong consensus (94% agreement) Recommendations 43 In non-intubated patients with dysphagia and a very high aspiration risk, postpyloric EN or, if not possible, temporary PN
 - during swallowing training with removed nasoenteral tube can be performed. Grade of recommendation: GPP e strong consensus (92% agreement) Commentary to recommendations 41 - 43

1, Cederholm T. et al.: ESPEN guidelines on definitions and terminology of clinical nutrition Clin Nutr. 2016 Sep 14. [Epub ahead of print]

2, CF Jonkers-Schuitema, ME Camilo: Nutrition therapy for neurological disorders. In Lubos S. Basics in clinical nutrition. ESPEN, 2011. Gallén, 2011. pp. 659-666.

Diétás beavatkozások

29. ajánlás: Az állag módosított diéták, sűrített folyadékok és/vagy a bólusadag szisztematikus módosítása csak a nyelési vizsgálat eredményei alapján írható fel

30. ajánlás: A folyadékok sűrítése alkalmazható neurogén diszfágiában szenvedő betegeknél, akik aspirálják a folyadékot

31. ajánlás: *A betegek compliance-ének javítása érdekében különböző típusú sűrítőszeret kell felajánlani és kipróbálni*

32. ajánlás: A krónikus diszfágiában szenvedő betegeknél a tápláltsági állapotuk javítása érdekében alkalmazható a textúrával módosított étrend

33. ajánlás: A textúramódosított táplálék és a sűrített folyadékok alkalmazása ellenére a neurogén diszfágiában szenvedő betegeknél fokozottan fennáll az alultápláltság, a kiszáradás és az aspirációs tüdőgyulladás kockázata, ezért e szövődmények szempontjából figyelemmel kell kísérni őket

ESPEN guidelines of definition and terminology of clinical nutrition

Textura módosított diéta

DIÉTA STROKE BETEGEKNÉL

Ételek textúrájának módosítása, folyadékok sűrítése

- folyékony, de sűrített állag
- sűrített püré állag
- apróra darált puha állag
- módosított normál étel (aspirációt kerülni)

Ételek nyelését befolyásoló tényezők:

- **hőmérséklet:** hideg étel stimulálja a nyelést
- **savanyú íz:** stimulálja a nyelést
- **édes íz:** stimulálja a nyálevlasztást, ezért fokozza a félrenyelés rizikóját!

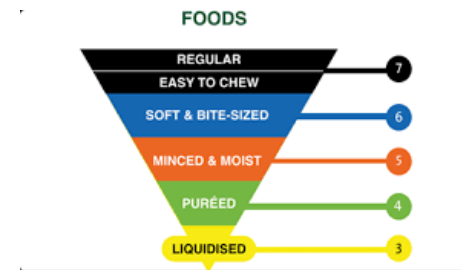
ESPEN Guideline

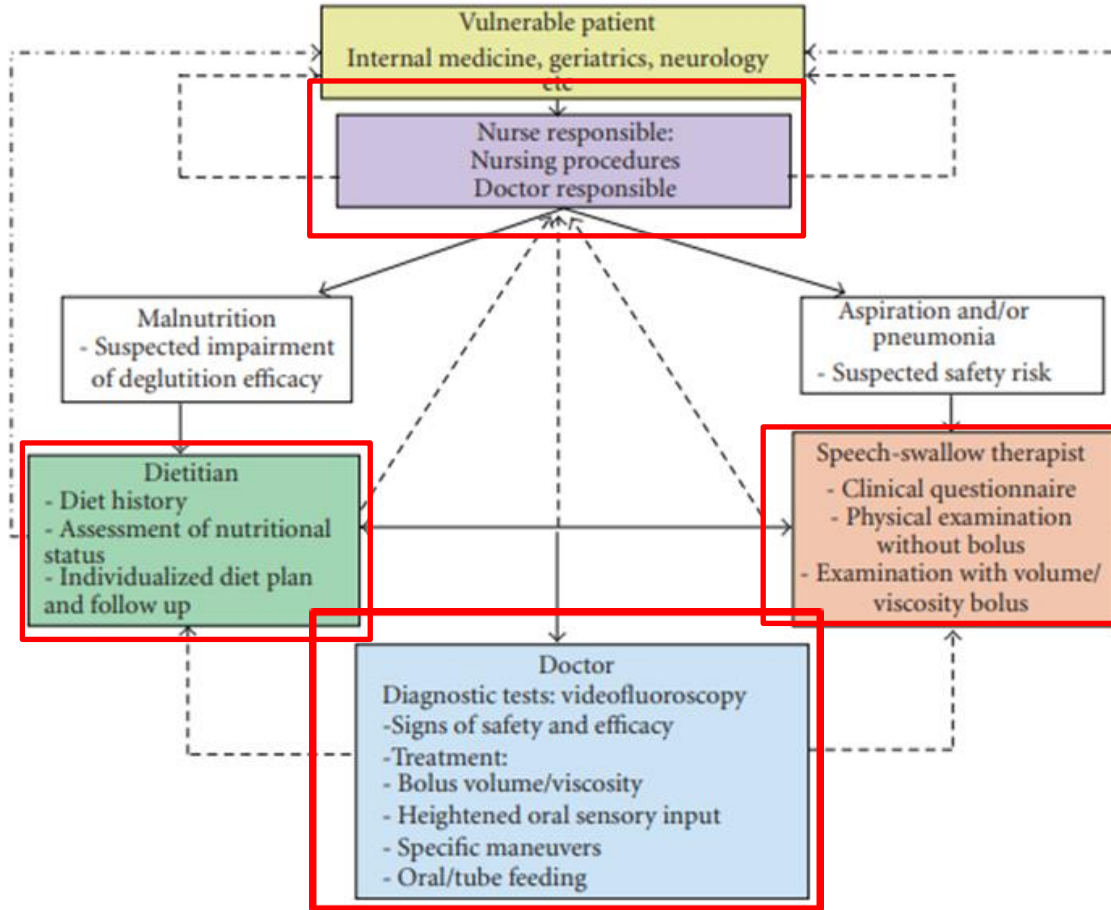
ESPEN guidelines on definitions and terminology of clinical nutrition

T. Cederholm ^{a,*}, R. Barazzoni ^b, P. Austin ^{c,y}, P. Ballmer ^d, G. Biolo ^e, S.C. Bischoff ^f, C. Compher ^{g,1}, I. Correia ^{h,1}, T. Higashiguchi ^{i,1}, M. Holst ^j, G.L. Jensen ^{k,1}, A. Malone ^{l,1}, M. Muscaritoli ^m, L. Nyulasi ^{n,1}, M. Pirlich ^o, E. Rothenberg ^p, K. Schindler ^q, S.M. Schneider ^r, M.A.E. de van der Schueren ^{k,y}, C. Sieber ⁱ, L. Valentini ^u, J.C. Yu ^{v,1}, A. Van Gossum ^w, P. Singer ^x

Overview of forms and products for nutritional care and therapy.

- Meal environment
 - > Meal support
 - > Eating support
- Diets
 - > Regular hospital diet
 - Food product
 - > Therapeutic diet
 - Food modification
 - Fortified food
 - Food supplements
 - Functional food
 - Texture modified food and fluid
- Medical nutrition therapy
 - > Oral nutritional supplements (ONS)
 - Nutritionally complete ONS
 - Nutritionally incomplete ONS
 - > Enteral tube feeding/enteral nutrition
 - Total
 - Supplemental
 - Home
 - > Parenteral nutrition
 - Total
 - Supplemental
 - Home
 - Subcutaneous fluid therapy
 - Intra-dialytic
- Palliative nutrition
[Strong Consensus, 96% agreement]

Az oropharyngeális diszfágia diagnózisa és kezelése **multidisziplináris megközelítést** igényel

A diszfágiás multidisziplináris csapatnak több szakmai területet kell magában foglalnia:

ápolókat
beszéd-nyelésterapeutákat
gastroenterológusokat
fül-orr-gégészeket
neurológusokat
sebészeket
rehabilitációs orvosokat
dietetikusokat
radiológusokat
geriáterekeket

FIGURE 4: Algorithm for screening, diagnosis and treatment of oropharyngeal functional dysphagia at the Hospital de Mataró, Barcelona, Spain. Note the involvement of several professional domains of the dysphagia multidisciplinary team and the vertical and horizontal flows of information. The continuous black lines indicate the diagnostic screening strategy of patients at risk; the broken lines indicate flow of information on patient status, and broken dotted lines indicate therapeutic interventions.

A dysphagia egy olyan terület, amelyben még sok egyéb fejlesztési lehetőség rejlik!

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!